

NRA MORA BITI SE NAJMANJ DVE LETI VELJAVNA

RADIKALCEM V DEMOKRATSKIH VRSTAH NE ZADOŠČA SOCIJALNI PROGRAM F. D. ROOSEVELTA

Značilen govor Clay Williamsa na zborovanju trgovcev. — Townsendov načrt za starostno pokojnino se je zopet pojavil. — Ker republikanci vztrajno molče se ne ve, če se strinjajo z Rooseveltovim načrtom ali ne. — Zagovorniki bonusa hočejo izsiliti glasovanje.

WASHINGTON, D. C., 18. januarja. — Komaj je predsednik Roosevelt pojasnil svoj načrt za gospodarsko zaščito, je že nastal nekakšen razkol v demokratski stranki.

Zmerni demokrate se s predsednikom popolnoma strinjajo, kar je pa bolj liberalnih, so pa mnjenja, da predsednik ni šel v svojih zahtevah dovolj daleč.

Kakšnega mnenja so republikanci, se ne ve. — Oglasil se je edinole republikanski senator Borah, drugi pa vztrajno molče.

Liberalni demokrate zahtevajo, naj bo starostna pokojnina večja nego jo je predlagal po Rooseveltovem naročilu senator Wagner.

Demokratski kongresnik McGroarty iz Californije je rekel, da bo namesto Rooseveltovega načrta zagovarjal Townsendovo predlogo.

Kakor znano, predlaga Townsend, da bi dobili stari ljudje po dvesto dolarjev na mesec pod pogojem, da vsak, teh dvesto dolarjev v enem mesecu zapravi. Na ta način bi prišel denar v cirkulacijo, in starim ljudem bi ničesar ne manjkalo.

Zaslišanja se bodo pričela v ponedeljek. Senator Wagner, ki je vložil tozadevno predlogo, bo v ponedeljek kot prva priča zaslišan pred senatnim odsekom.

Kongres bo najbrž odobril vladno predlogo, ki določa za javna dela štiri tisoč milijonov dolarjev. Pri teh javnih gradnjah bi dobilo zaposlenje tri milijone petstotisoč ljudi.

Načrti za to ogromno delo še niso zaključeni, toda zdi se, da namerava predsednik ustanoviti poseben urad, ki bo upravljal ta denar.

Po preteku nekaj tednov se bo začel odsek za pota in sredstva baviti z veteransko predlogo. Njeni zagovorniki pravijo, da bodo izsilili glasovanje o nji.

Predsednik Roosevelt je rekel, da je še vedno proti takojšnjemu izplačanju bonusa. Če bo kongres predlogo odobril, jo bo predsednik vetiral.

x x x x x

Na zborovanju trgovcev z ženskimi oblačili v Pennsylvania hotelu v New Yorku je načelnik NRA S. Clay Williams rekel, da morajo določbe NRA v sedanji obliki ostati v veljavi še najmanj dve leti. Na zborovanje je bilo navzočih 5000 članov.

Williams, ki je imel prejšnji dan konferenco s predsednikom Rooseveltom, je s tem povedal, kaj misli zvezna vlada v bodočnosti glede višnjevega orla.

"Po mojem mnenju, kar se tiče trgovskega vprašanja, mora biti trgovini dovoljeno, da brez kakih prememb hodi po začrtani poti," je rekel Williams. Povdarjal je, da je bilo odpravljeno otroško delo, da je bila določena plača in delovni čas in zagotovljena koalicijska svoboda, toda je vendarle še dodal, da je treba v tem pogledu še rešiti mnogo važnih vprašanj.

"Zato mislim, da je potrebno, da NRA kongres vse določbe v sedanji obliki potrdi še za eno ali dve leti, in upam, da bo to tudi storil. Po mojem mnenju ne smemo postavljati postav za daljšo dobo,

Zinovjev in Kamenev sta bila obsojena

LIGA VRNILA SAAR NEMČIJI

Izročitev bo formalno izvršena 1. marca. Pokrajina mora biti brez vsakega vojaštva.

Ženeva, Švica, 18. januarja. Svet Lige narodov je soglasno sklenil, da se Saar vrne Nemčiji. Četudi bo treba pred izročitvijo prengati še marsikatero težkočo, vendar je Ligin svet odločil, da Saar pripade Nemčiji.

Nemčija bo prevzela svojo oblast nad Saarom 1. marca. Do tega dne morajo biti rešena vsa vprašanja med Nemčijo, Francijo in sedanjo Ligino vlado v Saaru.

Francoski delegat pri svetu Lige narodov je vztrajal pri tem, da mora biti Saar po izročitvi Nemčiji brez vsakega vojaštva in Nemčija je v to pristala.

Francoski zunanji minister Pierre Laval je v svojem govoru izjavil, da je prebivalstvo Saara z 90 odstotno večino glasovalo za Nemčijo, vsled česar priznava, da je Saar nemški. Nadalje je rekel Laval, da je s tem, ker je bilo rešeno saarsko vprašanje, odstranjen velika zapreka za medsebojni sporazum med Francijo in Nemčijo. Rekel je, da je zbliznanje med Francijo in Nemčijo bistven pogoj za evropski mir.

Z ozirom na Hitlerjev govor, v katerem je pozival prebivalce Saara, da se pri izročitvi Saara Nemčiji izogibljajo vsakih izgrediv, je rekel Laval: "Prepričan sem, da je s temi besedami Hitler izrazil svojo voljo, da oni volilec, ki so glasovali proti Nemčiji, ne bodo preganjani. Udeležniki pri plebiscitu morajo biti deležni vsake varnosti. Uravnava saarskega vprašanja mora odstraniti vsako sovraštvo, ker je to mnenje celega sveta".

SESTRA PREPRICANA O NEDOLŽNOSTI BRUNO HAUPTMANN

Los Angeles, Cal., 18. jan. — Mrs. Emma Gloeckner, sestra Richarda Hauptmanna, je rekla danes, da je prepričana o nedolžnosti svojega brata. Odkar je prišla iz Nemčije, je videla Richarda samo enkrat. — To je bilo pred štirimi leti — je rekla — ko sta me on in njegova žena obiskala. Richard se mi je zdel tak kot sem ga poznala v mladosti: prijazen in dober srčen. Richard ne more nobenemu človeku nič zalega storiti, najmanj pa otroku.

FRANCIJA JE PREVZELA OTOK CLIPPERTON

Los Angeles, Cal., 18. jan. — Mehika ni Francija sta se petintrideset let pripravili za otok Clipperton, ki leži v Tihem oceanu ter je oddaljen 1300 milj od Paname. Zdaj sta imenovali italijanskega kralja za razsodnika, ki je razsodil, da je otok francoska last.

dokler pri tem poskusu nismo imeli dovolj iskusenj."

Rekel pa je, da s tem vlada nikakor ne mara prevzeti nadzorstva nad trgovino, temveč hoče v prvi vrsti paziti na delovne ure in krajši delovni čas.

CARINA NA PIVO BO ZNIŽANA

Carina na importirano pivo bo znižana za polovico. — Nemci bodo kupovali ameriško meso.

Washington, D. C., 18. jan. V namenu, da bo mogoče dati poljske pridelke v Evropi, je predsednik Roosevelt na nasvet tarifne komisije znižal carino na uvozno pivo za polovico. Dosedanja carina na galono piva je znašala \$1, od sedaj pa bo samo 50 centov.

Nek velelesar je bil nedavno v Evropi, kjer je skušal dobiti trg za ameriške prašiče in mast. Obljubljeno mu je bilo, da bodo Nemci kupovali blago, ako more doseči, da ameriška vlada zniža carino na pivo.

Do zadnjih let je bila Nemčija največja kupovalka ameriških prašičev in mesa. Tekom leta 1934 pa je ta trgovina nazadovala za 50 odstotkov.

Pri tem pride tudi v poštev Čehoslovaška, ki bo v zameno svojega piva tudi kupovala več ameriške masti.

PODERŽAJ NA GLADOVNI STAVKI

Na krovu parnika President Polk, 18. januarja. — Stotnik Ivan Poderžaj, katerega hočejo imeti Združene države, da pojasni, na kak način je izgnila odvetnica Agnesa Tufverson, katero je poročil 4. decembra 1933 v New Yorku, je pričel gladovno stavko. S tem hoče doseči, da bo iz priprave kabine premeščen v boljše prostore.

PODPORA ZA 19.500.000

Washington, D. C., 18. jan. — Administrator za podporo brezposelnim, Harry L. Houskins, ceni število ljudi, ki so navezani na zvezno podporo, na 19,500,000, kar pol milijona ljudi več kot pred enim mesecem.

FRANCIJA JE PREVZELA OTOK CLIPPERTON

Los Angeles, Cal., 18. jan. — Mehika ni Francija sta se petintrideset let pripravili za otok Clipperton, ki leži v Tihem oceanu ter je oddaljen 1300 milj od Paname. Zdaj sta imenovali italijanskega kralja za razsodnika, ki je razsodil, da je otok francoska last.

HAUPTMANN IN NJEGOVA ŽENA MOTITA PROCES

"Sedaj pa nehajte lagati, gospod! To je vse izmišljeno!" je vzkliknil Hauptmann. — Truperji so ga prijeli in potisnili na stol.

Flemington, N. J., 18. jan. — Od jeze rdeč v obraz in s pretečo iztegnjenim kazalcem ter srpo zroč v zveznega detektiva Thomasa H. Sisk je Bruno Richard Hauptmann s hripavim glasom zaklical:

"Sedaj pa nehajte lagati, gospod! Kar govorite, je vse izmišljeno!"

Toda roke dveh paznikov ga zgrabijo za ramo in ga potisnejo na stol. Nekdo mu zašepče na uho: "Bodite vendar mirni in sedite!"

Toda Hauptmann se ne pomiri. Žile se mu napenjajo, zakolne in tresce se po celem životu. Roke paznikov pa ga drže tako trdno, da se ni mogel ganiti.

Njegov zagovornik Lloyd Fisher se skloni k njemu, ga pogladi po tilniku in mu pravi na ušesa:

"Za božjo voljo, bodi miren; saj bomo storili za tebe vse, kar je mogoče. Toda moraj biti miren!"

Hauptmann pa mu odgovori: "Lloyd, teh laži ne morem več prenašati!"

Colonel Lindbergh, ki je sedel nekaj korakov od Hauptmanna, je skočil na noge, kakor bi se hotel vreči na Hauptmanna. Lindberghu so se tresle dolge roke in vsaka žila njegovega vratu je drgetala.

Bil je najrazburljivši dan celega procesa.

Dopoldne je povedalo več priče, kako je bilo najdeno otrokovo truplo. Otrok je bil napol gol, telo, je že skoro razpadlo, ležal je v plitvem grobu na obrazu. Dr. Charles Mitchell, ki je obduciral otrokovo truplo, je povedal, da je manjkala ena noga in obe roki, da je bila črepinja razbita, vsled česar je moral otrok takoj umreti.

Hauptmann je vzrojil, ko je bil zaslišan detektiv Thomas F. Sisk, ki je 15. septembra, ko mu je uslužbenec neke garaže naznanil, da je od nekega moža prejel bankovec za \$10 in da si je zapisal številko njegovega avtomobila. Sisk je B. R. Hauptmanna zasledil na Park Ave. med 177. in 178. ulico in ga je prisilil, da se je ustavil. Sisk pravi, da je Hauptmanna s svojim tovarišem potegnili iz avtomobila in našel pri njem bankovec za \$20 in tudi ta bankovec je bil del Lindberghove odkupnine.

Danes je bila zaslišana Mrs. Achenbach, ki je pričala, da je dan po odvedbi Lindberghovega

ZAPORNA KAZEN BO ZNAŠALA OD PETIH DO DESETIH LET

MOSKVA, Rusija, 18. januarja. — Dva stara boljševiška voditelja, Grigorij Zinovjev in Lev Kamenev, sta bila spoznana krivim, da sta bila udeležena pri nameravani protirevoluciji in sta bila obsojena na zaporno kazeno.

KAJ-ŠEK PROTI KOMUNISTOM

Gen. Čjang Kaj-Šek je zagrozil komunistom. Z vojaško silo bo zatrl komuniste v treh provincah.

Šanghaj, Kitajska, 18. jan. "Vojno rdečim tolpom do popolnega uničenja", je prisegel general Čjang Kaj-Šek, ko je z aeroplanom odpotoval v osrednjo in južno Kitajsko, kjer 200 tisoč "rdečih" ropa in pleni.

Poleg tega prihaja iz Nankinga poročilo, da se misijonarji v provincah Hunan, Kvejčev in Seečuan umikajo pred komunisti, ki prodirajo proti severu, medtem ko se prebivalstvo seli iz kraja v kraji, da se umakne pred upadniki.

General Čjang je nepričakovano prišel v Šanghaj ter je po konferenci s političnimi in finančnimi voditelji odšel na bojišče. Narodna vlada v Nankingu bo proti komunistom poslala toliko vojaštva, kolikor ga je treba za uničenje komunistov. Čjang bo šel do reke Jangeekjang, kjer bo poveljeval vladni armadi, kajti po poročilih iz Hongkonga nameravajo komunisti prekoračiti veliko reko, da vpadajo v bogato provinco Seečuan, ki preživlja 60,000,000 prebivalcev.

Čang ni hotel izdati podrobnosti svojih načrtov, razun, da bo na svoje zastave pripel zmago. Po poročilih iz zapadne Kitajske pošilja vlada v ogrožene pokrajine mnogo vojaštva.

POROKA ROOSEVELTOVE HČERE

Včeraj se je poročila v New Yorku predsednikova hči Mrs. Anna Dall, z Johnom Boettlingerjem, ki je bil pred kratkim v Beli hiši kot poročevalec za Chicago Tribune.

ga otroka obiskala Hauptmanna in njegovo ženo.

Rekla je, da je Hauptmann šepal. Tekom njenega pričevanja je vzkliknila Hauptmannova žena: "Tak nikar vendar tako grdo ne laži!"

V dvorani je nastalo veliko vznemirjenje. Sodnik je zapretil Hauptmannovi ženi, da je ne bo pustil več v dvorano, ako bi še enkrat motila razpravo.

Uradno je bilo oznanjeno, da je obema voditeljema, ki sta po Ljeningovi smrti v triumviratu vladala sovjetsko Rusijo, pretila smrtna kazeno. Uradno je bilo tudi naznanjeno, da je vojaško sodišče, ki je del najvišjega sodišča, obsodilo Zinovjeva na 10 let ječe, Kameneva pa na 5 let.

Poleg teh pa je bilo obsojenih še 17 drugih, ki so bili udeleženi pri zaroti proti Stalinovi vladi in so bili tudi obsojeni na zapor od 5 do 10 let.

Vojaškemu sodišču so zadoštovali dokazi, da je bilo vseh 19 obtožencev v veliki zaroti, da vprizore protirevolucije. Dokazano je bilo, da je bila Moskva središče te velike zarote in je Moskva vodila zaroto v Ljeningradu. Ljeningradski zarotniki so tudi krivi umora Sergeja Kirova 1. decembra.

Do sedaj je bilo zaradi te zarote ustreljenih že 117 oseb. Iz tega je razvidno, da je Stalin odločen zatreti vse nasprotnike sovjetske vlade, katere imenuje teroriste.

DOBER PLEN

V Patersonu, N. J., so napadli trije banditi knjigovodjo Velard Textile Printing & Dyeing Co., ter mu odvzeli 1300 dolarjev. Denar je bil namenjen za plače delavcem.

POGODBA MED KANADO IN AVSTRIJO

Ottawa, Kanada, 18. jan. — Trgovska pogodba med Kanado in Avstrijo, ki je bila sklenjena leta 1933, je bila danes za dve leti podaljšana.

CAR NAPOVEDAL PADEC AVSTRIJE

London, Anglija, 18. jan. — Car Nikolaj II. je s preroškim duhom, s katerim pa ni videl svojega lastnega padea, leta 1913 napovedal razpad Avstro-Ogrske.

To prerokovanje je vključeno v knjigi "Angleške listine o izvoru vojne", ki je bila pred kratkim objavljena. Car je to prerokovanje povedal tedanjemu angleškemu poslaniku Sir George Buchananu, ki je tedaj poročal svoji vladi:

"Njegovo Veličanstvo (car Nikolaj) je mnenja, da je razpad avstrijskega cesarstva samo vprašanje časa. Govoril je o dnevu, ko bomo videli madžarsko kraljestvo in češko kraljestvo, medtem ko bo južne Slované prevzela Srbija, Transsivalnijo Romunska, nemške dežele pa bodo vključene v nemškem cesarstvu".

"Glas Naroda"

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates: Za celo leto velja za Ameriko in Kanado \$6.00, Za pol leta \$3.00, Za četrt leta \$1.50. Za New York za celo leto \$7.00, Za pol leta \$3.50, Za inozemstvo za celo leto \$7.00, Za pol leta \$3.50.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Doplet brez podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3878

ROOSEVELTOV SOCIJALNI PROGRAM

V posebni poslanici, ki jo je v četrtek naslovil predsednik Franklin D. Roosevelt na kongres, je pojasnjen socialni program, ki je brezprimerne važnosti.

Z oziroma na socialno skrbstvo niso bile Zbružene države na posebno visoki stopnji. Nekatero evropske države so že zdavnaj spoznale važnost in potrebo tozadevne zakonodaje.

Uspeh Rooseveltovega "New Deal", ki je stopil se daj v svojo drugo fazo, je v veliki meri odvisen od tega, da se odpravi strah pred negotovostjo v bodočnosti, pred nezaposlenostjo, lakoto in pomanjkanjem.

Če se tukrat to zgodi, bo dosežen uspeh, ki ga ni mogoče označiti s številkami. Uspeh bo tako velik, da ogromni stroški, ki bodo služili za izvedbo tega socialnega programa, sploh ne bodo prišli v poštev.

"Program gospodarske zaštite" imenuje predsednik svoj načrt, kateremu je newyorški senator Robert Wagner že začel postavno obliko.

Sistem socialnega zavarovanja bo vsakemu državljanu te dežele zajamčil primerno starostno pokojnino ter ga zaščitil pred posledicami gospodarskih katastrof.

Glavne težke predsednikovega načrta so: zavarovanje proti nezaposlenosti; starostne pokojnine; oskrba siromašnih mater in otrok.

V svrhu starostne pokojnine bo ustvarjen v državni zakladnici poseben penzijski sklad, v katerega bodo prispevali delodajalci in delavci. Pokojnine bo deležen vsak državljan, ki doseže 65. leto ter je nezmožen za delo.

Potrebna sredstva za zavarovanje proti nezaposlenosti bo mogoče dobiti s primernim obdačenjem vsot, ki jih plačujejo delodajalci delavecem.

Vprašanje je, če je predsednik na jasnem glede silni vsot, ki bodo tekom prihodnjih trideset let potrebne v ta namen, poudarja pa, da bo socialni program zaenkrat izveden le v omejenem obsegu terih, ki bodo znašali za prv leto stroški sto milijonov dolarjev.

Mnogo držav že dalj časa eksperimentira s sličnimi postavami, posebno kar se tiče zaštite otrok, dočim nekatere države pripravljajo slične zakonodaje. Vsled tega je pametno počakati, kako se bodo ti poskusi obnesli.

Predsednik je zaključil poslanico z besedami: —

— Nihče ne more dati tej deželi jamstva proti nevarnosti bodočih depresij, lahko pa iztrebimo dosti faktorjev, ki povzročajo gospodarske depresije. Mi sedaj težko plačujemo za pošastne posledice gospodarske negotovosti.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da se poučen v vseh stvarah. Vsled naše dolgoletne skušnjave vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, poime liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, sa najmanjšo stroško.

Nedrjavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, EE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in samostojno vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street New York, N. Y.

Ruppert's Beer advertisement featuring a bottle and glass. Text: Ne samo raca—pač pa izbrana, sočna Long Island račka. In poleg nje, ne samo pivo—pač pa tista redka dobrotar. RUPPERT'S BEER "MELLOW WITH AGE". Vasa sosednja trgovina ima Ruppertovo—pripravljano naravnost iz naše pivovarne. Če je brez njega, telefonirajte nam JACOB RUPPERT BREWERY ATwater 9-1000, ali če prikladneje New Rochelle 573-574. Za Long Island: Fieldstone 3-6736. DON'T SAY BEER—SAY RUPPERT'S

POSEBNOSTI LETOŠNJEGA LETA

Letošnje leto je navadno. Imelo bo 365 dni. Po ortodoksnem koledarju se prične leto 1935 šele 14. januarja. Po grški veri imamo pa letos že 7443 leto, ker se šteje tako od stvarjenja sveta. Po svetem pismu naj bi bil svet ustvarjen 1. septembra pred tisoč leti. Letos 1. septembra stopi torej svet v svoje 7444 leto. Pa tudi s to številko niso vsi zadovoljni. Aleksandrijski menih Panodoros je izračunal, da svet ni bil rojen pred 7443 leti, temveč da je za celih 16 let mlajši in da njegov rojstni dan ni 1. september, temveč 26. avgust. Pa tudi on se opira na sveto pismo. Končno so pa ta še zidje, ki pravijo, da bo svet letos 20. septembra star 5696 let.

Proti vsem tem pa stoji še skupina zvezdoslovcev, ki trdijo, da je bil svet rojen pred milijardami let in da je mnogo starejši, kakor mislijo ljudje. Na neznatnih razlikah raznih veroizpovedi se torej ni treba ustavljati, če gre za milijarde let. Niso pa bile samo vere tiste, ki so določale po svoje starost zemlje in človeštva, temveč je bil to tudi sport. Stari Grki so šteli leta po svojih olimpijadah, ki so bile vsako četrto leto. Po njih bi padlo naše letošnje leto v tretje leto 679. olimpijade. Imamo pa še štetje let po vojnih in zmagah, po velikih ekspedicijskih, po ustanovitvi Rima itd. Če štejemo leta po ustanovitvi Rima, bi bilo letošnje leto 2688, kajti pred tolikimi leti sta ustanovila Romul in Remus Rim. Če bi pa šteli leta tako, kakor jih Mussolini, bi dejali, da je svet star komaj 13 let, kajti šele letos 28. oktobra bo 14 let, odkar se vkorakali fašisti na čelu z Mussolinijem v Rim.

Leto 1935 je torej navadno leto, imelo bo pa nekaj posebnosti, kakršnih navadna leta nimajo vedno. Naša zemlja doseže namreč v njem najvišje možno število solnčnih in luninih mrkov, kar se jih sploh do doseči. Bo jih namreč sedem. Kakor vemo, nastane solnčni mrk, če pride med zemljo in sonce luna tako, da pada na zemljo njena senca. Približno v 14 dneh se pa zasuje naprej napol okrog zemlje in more tako priti v senco, ki jo vrže od solca obsijana zemlja; tedaj nastane lunin mrk. Če je pa pot teh nebesnih teles posebno ugodna, se lahko zgodi, da pride po naslednjih 14 dneh luna zopet tako med sonce in zemljo, da nastane nov solnčni mrk. In ta redek nebesni pojav bomo imeli letos celo dva-

krat, in sicer v januarju in juliju, pol leta potem, ko se ponovi ta položaj na drugi polovici oble.

Tako bomo imeli letos naslednje nebesne pojave:

Danes solnčni mrk, 19. jan. lunin mrk, 3. februarja solnčni mrk, 30. junija zopet solnčni mrk, 16. julija lunin mrk, 30. julija solnčni mrk, 25. decembra pa še enkrat solnčni mrk. Žal vseh teh nebesnih pojavov pri nas ne bomo videli. Videl se bo deloma samo lunin mrk 19. januarja. Druga posebnost je, da se bo videl solnčni mrk 30. junija samo na severnem polu, mrk 25. decembra pa samo na južnem polu. Ob novem letu ob 6. zvečer smo bili najbližji solncu, čeprav bi morala biti ob tem času pri nas najhujša zima. Bili smo mu za celih 5,000,000 km bližje, kakor mu bomo 4. julija. Tako zelo se bomo oddaljili od solca in vendar lahko upamo, da nas v juliju ne bo zeblo.

TRAGEDJA IZ KOKETNOSTI

Lizzy Rigbyjeva, ki je stanovala v vili v nekem angleškem provinčialnem mestecu in ki je bila stara že nad 50 let, je hotela ostati večno mlada. Zato je odpovala neke dne v London z vsemi svojimi prihranki in se obrnila na kliniko esteske kirurgije. Tam so vsaj za nekaj časa v polni meri ustregli njeni želji, pomekladili so jo tako temeljito, da je bila kakor popek. Toda žal se je morala kmalu znova vrniti na kliniko, kar ni zahtevalo samo znatnih stroškov, temveč tudi nove muke, kajti način pridobivanja umetne mladosti ni baš prijeten. Poleg tega pa to pot uspeh ni bil več tako sijajen in koketna gospodična si ni več upala sestajati se s svojimi znanci. Tako je končno osamela, nihče več ni zahajal k nji.

Nekega dne so jo našli v hotelu mrtvo, zastrupljeno s plinom. Zapustila je poslovilno pismo, v katerem pravi: "Sem samo priletela ženska, upropaščena, s skaženim obrazom. Včasih so videli v meni gospodično, zdaj sem pa že v očeh vseh stara. Življenje mi je postalo nezno in sklenila sem končati si ga." Tako je torej povzročila koketnost tragično smrt.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

P. P., Muse, Pa. — Napišite kaj resnega in boljsega. Dotična stvar ni bila za list.

Dopisi.

Wenatchee, Wash.

Zopet imam poročati par novice, ki niso baš vesele. Dne 26. decembra je bil ubit od avtomobila 5-letni Freddie Režek, sin Mr. in Mrs. John Režek. Družina Režek živi v 12 milj oddaljenem mestu Cashmere, Wash.

Smrt se je tudi oglasila pri Mr. in Mrs. Joe Sagadin. Umrla je Mrs. Mary Sagadin dne 31. decembra na svojem domu v starosti 65 let na Cashmere, Wash. Ranjka zapušča žalujčega soproga in 2 hčeri, eno omoženo, Mrs. Mary Smith, stannujoča v Friday Harbor, Wash. in sina, Freda v St. Helena, Cal.

Tukajšnje hribovje, Cascade Mountains, kakor tudi okolica je pokrita z belo odejo, vendar mrza ni prehudega. Čik se ne zmrzne v ustih. Sedaj imamo mi gospodje pečarji dosti časa za pravilno kuhanje fizola in žgancev. Če se katera želi naučiti kuhati dobre in točne žgance, mehkiški chili in polžev gulaž, naj pride k nam v Sek-town. Mi izurjeni pečarji ho bomo brezplačno naučili, pod pogojem, da v vsaki pečarski koči ostane par dni, da malo uredi pečarske razmere. Če se bo dobro učila in brez jeze, bom poročal seveda Zgaga, da potem Zgaga izdela diplomu in možitev bo gotova.

Po pravici povem, da bi se bil skoraj zjokal, ko sem čital Zgagovo kolono, v kateri jih uči, kako morajo pisati in na na srček pihati, da bodo dobi-le moža. Le tako pišite, drage pečarice, kakor vas Zgaga uči, pa bo olrajt.

Prijateljski pozdrav vsem pečaricam, kakor tudi pečarjem širom Združenih držav in Canade.

Pečlar iz Sek-towna.

Sacramento, Cal.

Pismonoša mi je prinesel pismo od Franka Masleta iz Little Falls; velik stenski koledar s sliko krasnega dekleta, pod katero je natiskano: "Frank Hrella, The Square Deal Store, East Helena, Montana, in iztis Glas Naroda. To troje vzbudi v meni lepe spomine na dogodke, ki so se začeli pred kakšnimi štirinajstimi leti, ko sem objavil v Glasu Naroda oglas, da prodajam californijsko grozdje na kare. To je bilo leta 1921. Oba, Mr. Masle in Mr. Hrella sta ga naročila vsak po eno karo. Koli-ko ton sem ga prodal izza prvega naročila, mi je težko do-ločiti, toda knjige mi izkazu-jejo, da je bilo nad sto kar grozdja poslanega samo tema

BLAZNIKOVE Pratique

za leto 1935

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

Peter Zgaga

Psalatelj, pa naj bo še tako previden, se včasih zaleti. Tako sem naprimer čital v nekem romanu sledeče:

— Trgovce se je odpravil peš po samotni poti. Večero se je že, in trgovca je začelo precej denarja. Njegova skrb je bila dobro utemeljena.

Pravijo, da so ženske, kar se ljubezni tiče, še bolj zateleba ne v moške kot pa moški v ženske.

Če si enkrat ženska v glavo vbije: — Ta mora biti moj, ali pa nobeden — je niti par konj ne premakne od njezega sklepa.

Znan mi je slučaj, ko se je mlado dekle zaljubilo v čednega fanta. Čeden je bil, čeden, toda to je bila skoro edina njegova dobra lastnost. Zaslužil je pa komaj deset dolarjev na teden.

Ko so ji rekli, da z desetimi dolarji na teden ne bosta mogla živeti, je prepričevalno odvrnila:

— V sedanjih časih je deset dolarjev že lep dooar. Teden pa strašno hitro mine, če se imata dva zares rada.

Ta je iz tistih časov, ko so se živali govorile, pa tudi za današnji svet veljavna.

Zakonski mož je sedel pozno v noč pri mizi. V kleti je nekaj sklopilo. Sel je pogledat. Miška se je uvela v post.

— Kar na smrt se pripravi — ji je rekel. — V petih minutah te ne bo več.

Sel je v kuhinjo ter zavrel lonce vode. S kropom se je vrnil v klet.

— Čemu me hočeš usmrtiti? — je zajokala miška.

— Zato, ker si jedla moj špeh in ker mi s svojim skrabljanjem vse noči nisi dala miru.

— Res je — je potrdila miška. — Špeh sem ti kradla in ponoči sem te budila iz spanja. Prosim te, odpusti mi in mi ne jemlji življenja.

— Čemu bi ti odpustil? — je rolnel možak.

— Zato mi prizanesi, ker sem v tvoji hiši jaz edina božja stvarica, katere se tvoja žena boji.

Možak je pomislil, prikimal in izpustil miško iz pasti.

Pravijo, da je dandanes dobra in zdrava pijača naprodaj, pa ni. Zdi se mi, da je več butlegarske nego postavne.

Trije so se vračali v veselice. Trije prijatelji. Sredi ceste so stopili in začeli kruliti jutranjo pesem.

Skrbna žena je takoj skočila k oknu, jih naprej ozmerjala, da so utihnili, nato pa z odločno kretnjo poklecala svojo- ga moža:

— Pojdi gori in spat! Vidva se pa izgubita!

Trojica se je začela tiho pogovarjati.

— No, ali bo kaj? — je renčala žena. — Pojdi gori, pravim!

Še so se posvetovali, slednjic se je pa srednji oglašil:

— Prosim vas, pridite doli. Trije smo, pa smo tako zmešani in razburjeni, da res ne vemo, kateri izmed nas je vaš mož.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

Table with exchange rates for Yugoslavia and Italy. Columns: V JUGOSLAVIJO, V ITALIJO. Rows: Za \$ 2.50, \$ 5.25, \$ 7.50, \$ 12.—, \$ 24.—, \$ 47.50. Din. 100, 200, 300, 500, 1000, 2000. Lir 100, 200, 500, 1000, 2000, 3000.

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodist v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Table with remittance rates in US dollars. Columns: Za izplačilo \$ 5.— morate poslati, \$ 5.75, \$ 10.—, \$ 15.—, \$ 20.—, \$ 25.—, \$ 30.—, \$ 35.—, \$ 40.—, \$ 45.—, \$ 50.—. Dolarji: \$ 5.75, \$ 10.85, \$ 16.—, \$ 21.—, \$ 26.—, \$ 31.—, \$ 36.—, \$ 41.—, \$ 46.—, \$ 51.—.

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih. Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

"IŠCEM SLUŽKINJO"

— Ne, to kar se mi je pri- petilo, presega že vse meje. Moja služkinja se je omožila in jaz sem se obrnil na naj- bližjo posredovalnico, da bi dobil nadomestilo. Lastnica tega spoštovanega zavoda mi je dejala prijazno:

— Vem, kaj potrebujete... kar brez skrbi bodite.

— In res, z obratno pošto se je zglasilo pri meni dvajsetno- dekle in mi skromno sporoči- lo, da ji je ime Anna-Maria. da je pravkar prispeja iz Nor- mandije, da je današnji dan prvi dan njenega bivanja v Parizu in da se lahko informi- ram o nji v rue Nollet, kjer je njena teta perica. Zglasil se je torej pri tetki, ki mi je hv- lila svojo nečakinjo kot vzor- kreposti in model vseh slu- žkinj. Anna-Maria je nastopila službo pri meni, toda zgodilo se je baš tretjega dne, da je odšla na trg, ta čas je pa ne- kdo pri nas pozvonil. Sel sem odpret in pred menoj je stala vsa zasopla tetka-perica, vsa rdeča, skušana in drhteča od jeze, ki je dosegla 250 stopinj nad vreliščem.

— Gospod, — je vzkliknila ta vrta žena, — prišla sem vam povedat, da je Anna-Marie ta- tica.

— Kaj? — Da mi je ukradla zlato uro.

— Vaša nečakinja? — Moja nečakinja? Sme- šno!

— In da prihajam narav- nost s policijskega komisari- jata.

— Gromska strela!

— To sem vam tudi prišla povedat.

In ko sem povišal svoj glas, je priznala, da Anna-Marie sploh ne pozna, da jo je slu- čajno srečala in ji dobrodušno dovolila, da se lahko sklicuje na njo kot na svojo tetko iz Normandije; kar se tiče Anne- Marie, mora biti gotovo v zve- zi s tolpo apašev ali pa je pre- metena tatica, kakor je sama priznala na komisarijatu, da pa ona sama, ko ji je vrnila uro, noče imeti s tem nič skup- nega in zato da je preklicala svojo ovadbo na policijo. — Bil sem presenečen. Kaj vse to pomeni? Hotel sem imeti vse to pojasnjeno in v svoji naivnosti sem hitel naravnost na policijski komisarijat.

— Pardon... ali je vam kaj znano o zlati uri, ki jo je uk- radla neka Anna-Marie? —

Ah, če bi bil prišel povedat komisarju: — Jaz sem morilec žene, najdene v kovčegu, — ali bi mogel biti slabše sprejet? Uradnik me je nahnul tako z viška, da se mi je kar v glavi zvrtele.

— Kaj mislite, gospod, da so komisarji zato tu, da bi vam razlagali, kaj se odigrava v njihovih pisarnah in brskali po zasebnem življenju zavoljo prvega motovila v klobuku?

— Toda, gospod komisar! — sem ugovarjal mirno, — saj vendar nisem nobeno prvo- motovilo v klobuku, temveč delo- dajalca Anne-Marie.

— Tem bolj! — je zakričal komisar.

— Pomislite, da me silite zaposlovati tatico.

— To se tiče vas.

— Žensko, ki se pajdaši z najhujšimi apaši.

— To je vaša stvar.

— Ali pa, kar se upira moji vesti, odpustiti nedolžnega človeka, če njena teta iz Nor- mandije ni govorila resnice.

— In kaj me to briga?

— Mislim... Toda beseda mi je zastala v grlu, kajti ko misar se je vzravnal, ves rdeč od ogorčenja in zelen od jeze, in bruhnil je name potok besed, žgočih kakor lava.

— Mislim...

— Kaj je vam treba misli- ti! Ali je vas okradla vaša služkinja ali ne? Mar je vas to dekle umorilo? Ne. Na kaj se pa torej pritožujete?

Otipal sem se: res, ni sem bil ekraden, kaj šele umorjen. Ta komisar je imel res prav in moja zadeva se ga ni prav nič ticala. In tako sem se vrnil domov še bolj zbeگان. Kaj početi? Eh, jutri bom premislil to.

Legel sem in začel sanjati o modrosti zakonodajce, ki si je ustanovila policijo v zaščito poštenih ljudi. Drugi dan sem se prebudil ob sedmih zjutraj in pozvonil sem Anni-Marie, da bi mi prinesla zajutrek. Nobenega odgovora. Vstal sem torej, da bi pogledal, za- kaj se Anna-Marie ne odzove. Ah, to je bilo zelo enostavno. Ponoči je bila očividno s po- močjo svojih dobrih prijatel- ljev apašev izpraznila moje stanovanje: pohištvo, bibelote in vse umetnine. Hitel sem na policijski komisarijat in povedal, kaj se je zgodilo. Komisar se mi je dolgo od srca smejal, potem mi je ne smeje odgovoril:

— Prav nič se ne čudim, to sem itak pričakoval. Bomo že vse potrebno ukrenili.

In vse je bilo urejeno tako dobro, da sem že čez dve uri zvedel, da je pobegnila Anna- Marie s svojimi tovariši, apa- ši iz našega okraja, z mojim pohištvom in umetninami v Belgijo.

— Veste gospod, — mi je dejal policijski komisar ves vesel, — da bodo vsaj "kontu- macijsko obsojeni?"

— Ali mi bodo s tem ukra- dene stvari vrne?

— To ne, če pa vložite to-

zbo, boste morali celo plačati sodne stroške.

— Če je tako, je pa raje ne bom vložil. Toda pomislite, gospod policijski komisar, da bi se vse to ne bilo zgodilo, če bi me bili prejšnji večer o vsem informirali.

Komisar se je nehal smeja- ti in dejal mi je osorno:

— Prosim, da spoštujete pravičnost!

In tedaj sem začutil, da je napočil trenutek, ko me bodo zaprli.

ŠTIRJE HUDIČI V ROMUNJI

Nekoč je prišla h kmetu Jo- nu Robu v rumunski vasiel Herešti eiganka in mu pove- dala, da si prodala svojo du- šo hudiču in da zato vidi, če- sar nihče drugi ne vidi. Tako naj bi videla, da je na kmeto- vem dvorišču zakopan zaklad, ki ga čuvajo skratje, toda ona mu bo pomagala odkopati ga, če bi ji bil pripravljen dati primeren delež. Kmet je ob- ljubil, da si bosta zaklad prav- nično razdelila, in eiganka mu je šla pokazat kraj, kjer naj bi bil zaklad zakopan. Naenkrat je pa začela vsa preplašena te- kati sem in tja. Kmet jo je mi- ril in tedaj mu je eiganka po- vedala, da hudički najbrž še niso dobili povečja od Lucif- erja in zato morajo še malo gospodariti po hiši. Komaj sta stopila v hišo, ko so se začeli od vseh strani kriki in stoki, da so se kmetu najezili lasje. Slednjice je dejala eiganka kmetu, da je hudič priprav- ljen izročiti zaklad, če mu takoj izplača 5000 lej in da za name- ček še dva prašiča in vrečo mo- ke. Kmet je tudi na to pristal.

Naslednje noči so hudiči prav tako gospodarili v kme- tovi hiši, evilili so, stokali, pre- vračali lonce in pohištvo, sko- zi okna so pa gledali strahotni obrazi z rožički. Tako je bilo vsako noč, dokler eiganka ni dosegla svojega cilja. Kō so hudiči nehali razgrajati po hi- ši, je eiganka kmetu povedala, da je hudič pripravljen izročiti zaklad samo pod pogojem, če mu proda kmet svojo dušo za 25 let in plača še 3000 lej. Tedaj je postala kmetu zade- va sumljiva in obvestil je o- rožnike, ki so aretirali eigan- ko baš, ko ji je hotel izplačati 3000 lej. Priznala je, da je so- tela oslepariti kmeta in da so

"VULCANIJO" BODO PRE- DELALI.

Novi stroji ji bodo povečali na- glico. Tudi kabine bodo pre- urejene.

Znana motorna ladja "Vul- cania" ki je pred dobrim ted- nom odpeljala proti Napolju, Dubrovniku in Trstu, bo po svojem prihodu v Trst ostala v suhem doku, da jo bodo po- polnoma prenovili.

V New York se bo vrnila še- le 1. oktobra tekočega leta, po- polna predelana in prenovlje- na. Tukajšnji upravitelj Ita- lian Line, Aroldo Palanca, je izjavil, da bo iz nje nastala po- polnoma nova ladja, posebno kar se toče naglice in kabin. Diesellovi stroji bodo nadome- ščeni s takojmenovano "Fiat internal combustion power plant".

Ista usoda bo zadela njeno posestrinsko ladjo "Saturnio", ki bo v slično svrhu poslana v suhi dok dne 1. oktobra. Med- tem bosta vršili službo med New Yorkom, Dubrovnikom in Trstom ladji "Conte Grande" in "Roma".

Z obnovo omenjenih dveh ladij bo služba med New Yorkom, Dubrovnikom in Trstom zelo izboljšana, kar bo poseb- no v prid v domovino in iz do- movine potujočim Jugoslavo- nom.

LEČENJE SLABOKRVNOSTI

Eden izmed treh biologov, ki so dobili letos Nobelovo nagra- do za medicino, ker so našli lek- proti slabokrvnosti, prof. dr. William Murphy, je napisal članek o svojem delu. Z dr. Mi- notom sta delala skupaj deset let. Slabokrvnost sta začela leči- ti z jetri in od prvega poskusa se je lečenje zelo izpopolnilo. Bolnikom ni bilo treba jesti enake količine jeter. Na dan jih mora pojesti bolnik od o- sminke do četrtilne kilograma, ali mesečno dobrih 5 kg, da o- stane pri trdem zdravju. Po- zneje lahko uživa tudi jetrni ekstrakt, ki je tako učinkovit, da zadostujejo dnevno trije praški ali doze. Lahko pa bol- niku tudi vbrizgajo jetrni ek- strakt v mišice in ena sama in- jekcija zadostuje za celomese- čno količino jeter. Ta način le- čenja je tudi mnogo cenejši, kar je zlasti za sedanje tesne razmere zelo važno.

Newyorška zavarovalnica za življenje je primerjala nedav- ni pomagali štirje bratje Har- koviti, ki so bili preoblečeni v hudiče in so ponoči razgraja- li v kmetovi hiši. Vsi štirje so jo pppihali in šele čez teden dni so jih prijeli v eiganskem taborišču v Kišinevu. Pri njih so našli mnogo denarja in dra- gočnosti, vse last lahkovernih ljudi.

no umrljivost slabokrvnih lju- di po letu 1926, torej odkar so jih začeli lečiti z jetri in pa pred letom 1926. Umrljivost ljudi med 35 in 50 letom se je znižala nad polovico, nad 50 let starih pa še bolj. Dr. Mur- phy je prepričan, da bo umrlji- vost še bolj padla in kmalu slabokrvnost ne bo zahtevala nobenih drzav zdravnikovih na- vodil. Koliko jeter ali ekstrak- ta potrebuje bolnik, so ngoto- vili po množini rdečih krvnih tise in po bolnikovem zdrav- sivenem stanju.

SKRIVNOSTNO LETALO

Že pred dobrim letom in tu- di zadnje čase se širijo deloma iz Stockholma, deloma pa iz Osla vznemirljive vesti, da so videli ljudje nad skandinav- skimi državami in nad Sever- nim morjem zagonetno letalo, ki je oddajalo po radiu signa- le. Ugibanja o izvoru in cilju neznanega letala se širijo s pa- ničnim strahom, češ, da letalo ne pomeni nič dobrega. Enkrat so trdili, da gre za hitlerjev- sko letalo, drugič zopet, da je poslala letalo nad severne kra- jine sovjetska Rusija na tajna raziskovanja.

V Oslu izhajajoči list "Ti- dens Tegen" piše:

Člani našega uredništva in strokovnjaki na polju radia so po dolgem prizadevanju pre- stregli tajne znake, ki se o njih domneva, da jih izmenjava skrivnostno letalo z neko ra-

dio postajo v inozemstvu. Vse kaže, da prihajajo ti znaki iz Karelije v sovjetski Rusiji, se- verozapadno od Ladoskega je- zera in da se skrivnostno leta- lo upravlja z obojotna vojaška baza. Skrivnostni znaki prihaj-ajo po radiu od nekega s sirne- ga morja blizu norveške ob- ale in pošiljajo jih najbrže z la- dje. Letalo so videli opetovano tudi pretekli dni nad severno Norveško in severno Švedsko. Vojaški krogi zatrjujejo, da letalo ne oddaja znakov, ki bi bili vojaškega značaja. Obla- sti so sicer uvedle strogo pre- iskavo, ki pa še ni dosegla za- zeljenega uspeha.

AVTO IZGINIL POD LEDOM

Na jezoru Hylsjönu na sever- nem Švedskem se je 1. januar- ja primerila težka avtomobil- ska nesreča. Nekaj avtomobilist, ki je vozil tri osebe, je hotel prevoziti jezero. Strojnjaji vo- zila med vožnjo pa so bili ta- ko hudi, da se je led na nečem mestu zamajal in udrl. Vozilo se je potrgnilo ter izgubilo pod ledom. Potniki niso imeli nobene možnosti, da bi odprli avtomobilska vrata in se niso mogli rešiti. Utroili so z avto- mobilom vred kljub temu, da so ljudje napeli vse sile, da bi jim pomagali. Vozača so pred vožnjo svarili, naj se ne poda- ja v nevarnost te vožnje.

- Do moževega srca Piše Sidney Snow

NAVODILO ZA MLADEGA BILLA CLARKA

GEORGIA BRUNSWICK STEW je nekaj najboljšega, kar moreš prepra- viti za tvoj nedeljski izlet. Vsi štirje bi lakote posejali, ko bi prišli na cilj, zato ti povem, kako je treba pripra- viti to jed.

Potrebujes pet funtov težko kokos ali pa tri do štiri funte dobre tele- tine. Da bo šlo hitreje od rok, skuhaj meso doma, prilij par čes jabe, daš vse skupaj v primerno posodo in do- bro zamaz. To naj nosi en fant. Ako meso posušis in popopraš, boš imel po- zneje manj dela.

Drugemu fantu pa naloži štv. 2 1/2 konvo drobnega lima-fizola, štv. 2 1/2 konvo cele koruze, ter konvo paradiz- nikov štv. 2. In odpranš za konve.

Seboj je treba vzeti tudi lonce ali ketel. To in druge potrebščine naj nosita ostala dva fanta.

Napravite oženj, postavite manj ko- tel z mesom in juho, dodajte koruze, fizola in paradiznikov ter mešajte, da se vam ne prižali. Ko bo zavrelo, je- jed gotova. In kakšna jed!

Poleg tega južnaškega stewa se posebno podajo masleni sendviči, ki- sle kumarice in sardje. Boste le vide- li, kako vam bo šlo v slast. Poleg pa

pijte vola. No, če nocoje drugega, če- mu bi vlačili s seboj?

ČE PIVO PENE NE DRŽI

Neka ženska mi je pisala, da uhm- steče s pivom v steklenici. Ko nato- čim pivo v čašo, pena ostaneva izči- na. Takoje sem ji odgovoril: — Gas- pa. Vaše čase so mogoče dovolj čis- te za druge namene, nikakor pa ne za pivo. Stvari, ki mi jih omenjate, ne navajajo na misel, da je notranjost vaših čas nekoliko mlajna. Potrebite po notranjšini nekoliko soli ter dobro zdrgnite najprej v gorki, nato pa v mrazli vodi. In nikdar preveč ne bri- šite z brisačo. Pivo je zelo delikatna pijača. Najmanjša količina masti ma- spojuje.

KO BOSTE PEKLI ROAST-BEEF

Zmesajte čašo mustarda s čašo gro- zdnega jellija ter s to mešanico za- mazite vse udolbine v kosu mesa, pre- dno ga položite v peč. Marsikateri po- kljeni kuhar naj bi si to zapomni. Prepričan se bo namreč, kako druga- čen in boljši okus bo dobil roast- beef.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1935

so dospete. — Onim, ki so jih naročili so bile poslane po po- štji. — "Glas Naroda" jih ima v zalogi ter prodaja v knjige za

\$1.50

KNJIGE SO SLEDEČE: —

- 1. Pratika
2. Skozi Sibirijo (Martin Muc)
3. Dejanje (Vladimir Levstik)
4. Solnčne pege (Vinko Bitenc)

KNJIGARNA GLAS NARODA 216 West 18th Street New York City

"GLAS NARODA" zopet pošiljamo v do- movino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorod- nike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

OSTANKI PARNIKA "LEXINGTON"

ki se je potopil v East River v New York City. Le prisebnosti častnikov in posadke se je zahvaliti, da so se vsi potniki rešili.

SAMOSTANSKI LOVEC

(ROMAN IZ 14. STOLETJA)

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

5

— Pa vendar povej kako besedo! To je dolgočasno, ako kdo tiho čepi kot gosenica v zelju. Daj, pij še en požirek! Potem pa povej! Od kod pa si pravzaprav?

— Iz sv. Benedikta.
— Kjer je bil gospod Henrik pred tedni v gostih?
— Da. Vseč sem mu bil in me je vzel s seboj.
— Prav je imel Tudi jaz bi tako napravil. Ali so tvoji stariši samostanski ljudje?

Hajmo skloni glavo.
— Moj oče je bil svoboden mož, lovec s sokoli. Pri nevihtih ga je udarila strela in moja mati je nato od žalosti umrla.
— Ubogi revež! — mrmra frater Severin ter hoče prijeti za lovecovo roko.

Hajmo pa vstane in gre iz sobe. Zunaj za objame tema. Dolgo stoji na naslonjen na deblo smreke, ki se je tresla do korenin pod pritiskom vetra. Gleda zvezde. Toda ne vidi njihovega žarenja in migljanja. Podobe iz preteklosti, žalostne in vesele, se vlečejo pred njegovimi očmi; viharna noč, ko so prinesli očeta, tihega moža; jutro, ko so našli mater mrtvo na njenem ležišču; lepi večer, ko je samostanski hlapec prinesel desetletnega fantka k patru lovecu; prva vožnja na goro, prvi strel na cilj in prvi strel v srce jelena; in nato lepa leta visoko gori v svobodnem revirju v gorah z lovskimi skrbmi in lovskim veseljem — do tega zadnjega večera, ko je deklica s sneženkami tako nenadoma stala pred njegovimi očmi, sama podobna sneženki, vitka kot vila.

— Gitli?
Njegov pogled se zapiči v noč. Toda tam doli, kjer je šumeci goz obhajal planino in ono kočjo, kjer je dekle iskalo čez noč zavetje, tam doli je bila tema.

Ali je že spala? Ali je v spanju ni zeblo? Pastirske koče so zgrajene samo za gorko poletje: za pest debele špranje zija skozi robato zbita trame in vihar buči skozi nje, vsiljiv in mrzel. Dekletu bi prav prišla gorka koža, ali kaka druga odeja.

Hajmo skoči v kočjo. Ogenj na ognjišču je skoro že pogasnil; samo tanek plamen je še plapolal iz razpadajočega oglja. V kotu ognjišča se je Walti stegnil po gorkih kamnih, v mrvi na postelji pa je smrčal frater Severin na volčji koži ter si odoje potegnul čez brado. Kaj neki bi rekel dobri frater, ako bi ga Hajmo zbudil in bi mu rekel: — Daj mi kožo in odoje, malo Gitli zebje.

Hajmo, da ju ne bi zbudil, tiho sede poleg ognjišča. Tečaj pa opazi, da ima deček še odprte oči.

— Walti! — mu zašepče. — Kaj ne, da poznaš vse ljudi v samostanski vasi?

— Da! — zazdeha deček.
— Ali poznaš mlado dekle po imenu Gitli?
— Seveda! To je mlinarjeva hči doli ob potoku, lepo dekle s plavimi kitami, ki so debele kot moja roka.

— Ne mislim te! Drugo mislim.
— Čakaj! Da! Trgovčeva hči? Hajmo, ta ima denar in bo dobila hišo. Toda gleda navzkriž in ima tudi grbo. Pfu, hudič!

— Tudi te ne mislim. Ampak drugo!
— Drugo! Gitli! Ne vem za nobeno drugo.
— Pomisli!
— Kako pa izgleda?

Hajmo se skloni čez ognjišče; oči mu žare in na njegovih licih odseva žerjavica oglja:

— Vitka in nežna kot javorovo deblo, hitra kot srna, obraz, bel kot sneženka, in oči tako lepe in tako globoke kot jezero.

Walti strmi v loveca in zmaje z glavo.

— Ne, te pa ne poznam. Take v vasi sploh ni. Tako bi bilo treba iskati tam v Solnogradu ali pa v bogatem Hallu v gosposkih hišah. — In zdehaje se stisne v kot, toda se takoj zopet vzravna. — Čakaj! Na eno sem se spomnil. Da, ime ji je Gitli. Toda to še ni dekle. Z menoj je hodila v samostansko šolo. Slabotna stvarica. Oči ima kot divja mačka in lase, tako črne kot hudičeva mati. Pa te menda ne misliš.

Hajmo se zasmeje.

— Ne, te seveda ne mislim! Kdo pa je njen oče?

— Ga nima. Živi pri svojem bratu. To ti je pravi! Njemu se vedno izognem. Pred kratkim, ko je zvon zvonil h kosi, sem podrl njegovega otroka. Tedaj mi je skoro ušesa potegnul iz glave. Ta hudič zlobni! Je tujec. Pred desetimi leti je prišel k nam, ne vem, od kod. Doli v Salcahu je solar (izdelovalec soli), in ima samostansko hišo v najemu. Daaa! Glasno zdehajoč se Walti obrne vstran.

Hajmo sedi naslonjen na steno in sanja z odprtimi očmi.

Na ognjišču ugasne žerjavica, frater Severin smrči in zunaj je divjala burja okoli majhne kočje, da se tresje v vseh sklepih.

3.

Po velikih naporih dneva Hajmo ni imel prijetnega počitka na robu ognjišča. Pa vendar trdo zaspi. Po tihih urah ga zbudil sunek burje, ki se je zaletavala proti koči, kot bi jo hotela odnesti v zrak. Tudi Walti se zbudi; celo frater Severin preneha s smrčanjem ter leže postrani.

Hajmo gre iz kočje, da se umije pri studencu; po stanju zvezd je morala biti druga nočna ura. Ko se vrne, je že napravil Walti ogenj. Frater Severin zopet smrči kot žaga v suhi skorji.

Danes Hajmo ne potrebuje zajtrka, kajti ostati je moral tešče za mizo Gospodovo. Okoli ledja si opase lovsko orodje, vrže tulen čez ramo ter potisne kapo čez zavite kodre. Iz omare vzame starejši tulen in okovano gorsko palico in da oboje dečku, čegar oči zažare, ko prime za orožje.

(Dalje prihodnjič.)

DEMONSTRACIJE V NEW YORKU

Policija je poskrbela, da ni prišlo do izredov, ko so nezaposleni vprizorili veliko demonstracijo pred newyorško mestno hišo.

POLOM FRANCOŠKEGA KRALJA AVTOMOBILOV

Pa je prišel tudi on na vrsto. Delnice družbe Andre Citroen, čijih nominalna vrednost je znašala 500 frankov, so notirale pred Božičem na pariški borzi 30. Konkurz, likvidacija ali sanacija? Družba, ki je imela ob koncu lanskega upravnega leta še 30.000.000 dobička, je bila drugi dan po izplačilu dividend nesposobna vnovičiti menico za 2.000.000. Lajka zanima najbolj, kaj bo z 12.000 delavci, zaposlenimi v delavnicah na bregu Javel. Zadnje čase so imeli mnogo neplačanih praznikov in tako praznujejo tudi od 24. novembra do 3. januarja. Za deloma brezposelne v Franciji ni podpor. Ne gre pa samo za delavce, temveč tudi za druge eksistence, naslonjene na podjetja francoskega Forda, kakor pravijo Citroenu.

Čitamo: Sanacijski načrt je bil pripravljen že dolgo, toda uresničiti se ni dal, in sicer v prvi vrsti zaradi odpora Citroena samega. Položaj podjetja je na moč kočljiv, kajti poleg družbe Andre Citroen kot take je tu še mnogo francoskih in nozemskih podružnic, odnosi do glavnih zastopnikov itd. Oddod tsežkoče, na katere so naleteli razni ukrepi, ki jih je predlagal Piere Michel. In v takih razmerah se je vlada menda odločila za naslednja tri načela: 1. na družbi Citroen ima interes preveč ljudi, da bi država ne poskusila pomagati ji, kako preskrbeti si pri privatnih podjetjih nujno potrebna sredstva za morebitno sanacijo. 2. iz državnih sredstev država ne bo dala nič, kajti doba državnega poseganja v privatna podjetja je zdaj definitivno končana. 3. naj bo že karkoli, država skrbi v prvi vrsti za to, kako ublažiti morebitne socialne posledice Citroenove krize.

Strokovnjaki bodo razpravljali o posrednih in neposrednih vzrokih poloma, ki je za del franc. selfmademana, čigar heroična doba spada v one sentimentalne čase, ko še ni bilo kabaretov, ko so pošiljale delavnice na trg vsakih 15 minut nov avto s popularna marko. V tem času je delal Citroenov amerikanizem sijajno. Seveda je bilo to amerikanstvo civilizirano, prirojeno po francoski modi in z Eifflova stola oznanjena slava, uspeh in moč francoskega Forda, duhovito razpredena mreža garaž, popravilnic in skladišč avtomobilskih delov, ogromne razstavalne dvorane, vse to je bilo gotovo nekaj, kar je moglo služiti Francozom, da

so dražili Američane in vzbujali njihovo zavest. Citroen si je upal mnogo in na svoj način je poveljal slavo Francije. Poština in turistična zmaga nad Saharo je bilo gotovo nekaj, kar je bilo vredno pogledati. To ni bilo nobeno podjetje na oko, nobena igrača. Dubrenil in Haardt sta vodila trojno citroenovo ekspedicijo preko Afrike in eno preko Azije, pri tem sta pa pazila na vse, na favno in floro, na geologijo, zemljepis in folkloro, in če že nista odkrila Amerike, sta pa pokazala primer, ki mu sledi drugi vedno bolj. Čast komu čast! Andre Citroen ni bil samo delodajalec, on je imel na vsem živ interes, bil je širokopotezen. In menda ni pertiranu če mu pripisujejo znaten del zasluge za prebujenje neagresivne imperijalistične zavesti, da se namreč povprečni Francoz zdaj realneje zaveda svoje države in njene veličine, pa tudi vzajemnosti njenih delov in dolžnosti, ki mu jih domovina nalaga.

Verjetno je, da se je tudi v tem primeru živelo preko razmer in da bo treba še doplačevati. Doplačevalci bodo seveda v prvi vrsti ljudje, ki od tega razkošja niso imeli nič ali pa zelo malo. Bog varaj, da bi delali iz Citroena prijatelja ljudstva iz prepričanja, kaj šele požitvalnega. Tako zvani možje dejanj so filantropi samo mimogrede, njihova ljubezen do bližnjega ne seže preko lastnega žepa. Morda pa presega moči takih mož baš to, kar je konec koncev edino nekaj vredno, namreč vladati ljudem, ne da bi zapadli skušnjavi, obvladati in izkoristiti jih.

Najbolj fantastične vesti se širijo v zvezi z nenadnim, vsaj za široko javnost nenadnim polomom, ki je doletel pravkar "evropskega kralja avtomobilov", Andreja Citroena. Na teh vesteh, ki so sicer v skladu s fantastično kariero tega moža, pa ni za sedaj nič drugega resnično nego to, da so mogočne strojne dvorane Citroenovega podjetja prazne, da je 50.000 delavcev na cesti in da je spet nov kralj izgubil svoje krono, baš "evropski kralj avtomobilov."

Citroen je bil pred vojno neznan inženjer, njegovo strokovno znanje je bilo manjše od organizatoričnih in trgovskih nadarjenosti, ki so tičale v njem. Imel pa je tudi dosti sreče. Po svojih zvezah mu je uspelo ob pričetku vojne dospeti

ti v materialni departament vojnega ministrstva, kjer so mu poverili motorizacijo določenih delov čet. To nalogo je rešil v splošno zadovoljstvo in tako je ob koncu vojne vodil eno največjih državnih strojnih tovarn. Tedaj se mu je ponudila prilika, da je z denarjem nekega financirja, z bournimi 600 tisoči franki kupil neko bankrotno tovarno avtomobilov. Samo štiri leta pozneje je bilo to podjetje največje v Evropi in eno največjih na svetu sploh. Citroen je znal s svojo energijo, cenestojno in še velikopoteznejšo reklamo, nego jo prakticirajo v Ameriki, izriniti Forda in izdelke General Motors s francoskega trga, potem pa jih je začel postopoma izrinjati tudi v evropskega tržišča. Nekeje je najel za pol leta Eiffelov stolp, da je lahko z 8 m visokim svetlobnim napisom z njega pozival svet: "Kupujte samo Citroenove vozove!"

Isto energijo in optimizem je pokazal v drugih področjih. Pariški draguljarji bi vedeli povedati marsikaj o knežjih diademih, ki jih je poklonil svojim neštetim prijateljicam. Bil je tudi med najbolj znanimi figurami ob ruletni mizici v Monte Carlu. Tam je še vsem v spominu noč, ko je banko "razbil". V tej sami noči je priigral 36 milijonov frankov. Toda njegov preveliki optimizem mu je bil končno v škodo.

Igral je z usodo in v tej igri izgubil — ob ruleti in v gospodarstvu.

V času, ko je bil francoski trg že prenapolnjen z njegovimi motornimi vozili, so njegovi obratni delovali z nezmanjšano brzino, stotine in stotine avtomobilov so šle vsak dan na trg, ne da bi našle kupce.

Končno je ponudil kupcem svojih starih vozov njih odkup po višji ceni, nego so je bili vredni, če bi se obvezali kupiti nove vozove pri njem. S to kupčijo je imel ogromne izgube in te so bile zadnji povod, da se je začel njegov prestol majati.

Priskočili so mu na pomoč, toda ta je učinkovalo le začasno. Že pred pol leta je priznal Citroen nekemu zastopniku finančnega ministrstva, da je njegov položaj obupen in da bo prisiljen "prodati se Američanom"; mislil je pri tem na Forda ali družbo General Motors. Država mu je obljubila pomoč, a je izpolnitev te obljube zavlačevala, dokler se ni te dni mogoče Citroenovo življenjsko delo definitivno zrušilo v nič.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 114th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJABNILA ZA POCVANJE

LOČITEV NADVOJVODE

ALBRECHTA

Habsburški nadvojvoda Albrecht, ki je zdaj madžarski državljani, se hoče ločiti od svoje žene Irene Leibachove, s katero se je nedavno poročil. Tožba je že vložena. Albrecht utemeljuje svojo zahtevo s tem, da se z ženo ne razumeta in da ni izpolnila pred poroko danih mu obljub. Ločitev je pa nalezela na velike težkoče in vse kaže, da proces v doglednem času ne bo končan. Vzrok toči v tem, da v sporu ne more odločiti niti civilno, niti dvorno sodišče. Civilno sodišče zato ne more odločiti, ker gre za člana vladarske hiše Habsburžanov, o kateri civilno sodišče ne sme odločiti, dvorno sodišče pa za to ne, ker odloča v takih zadevah kralj sam ali pa sodišče, ki ga določi kralj.

Ker pa Madžarska zdaj nima kralja, bi se mogel bivši nadvojvoda Albrecht ločiti od svoje žene samo, če bi se to vprašanje uredilo potom zakonodaje ali ministrske naredbe, tako da bi bila odločitev o sporu prilagodena novim poveljnim razmeram.

SHIPPING NEWS

- 25. januarja: Europa v Bremen, Berengaria v Cherbourg
- 26. januarja: Lafayette v Havre
- 30. januarja: Manhattan v Havre
- 2. februarja: Champlain v Havre, Rex v Genoa
- 6. februarja: Olympic v Cherbourg
- 9. februarja: Breton v Bremen, De de France v Havre
- 13. februarja: Conte di Savoia v Genoa
- 14. februarja: Washington v Havre
- 15. februarja: Berengaria v Cherbourg
- 21. februarja: Saturnia v Trst
- 22. februarja: Europa v Bremen, Olympic v Cherbourg
- 23. februarja: Champlain v Havre
- 27. februarja: Manhattan v Havre, Rex v Genoa

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONL, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,

GA DOBE ZA — **\$1.75**

"GLAS NARODA"